

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Introducere în istoria medievală a României				
Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Pintescu Florin				
Titularul activităților aplicative	Prof.univ.dr. Pintescu Florin				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	5	Curs	3	Seminar	2	Laborator/lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	70	Curs	42	Seminar	28	Laborator/lucrări practice		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	34
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	34
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	34
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	102
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 Regăsirea informației edite despre trecutul istoric (1 credit) C2 Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor (1 credit) C3 Prezentarea orală și scrisă, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate (1 credit) C4 Utilizare la un nivel de bază a metodelor specifice unei științe auxiliare a istoriei (paleografie chirilică/slavă/latină, epigrafie) (0, 5 credite)
-------------------------	--

	C5 Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (antropologia istorică, istoria artei, economia, sociologia, filozofia etc.) (0, 5 credite) C6 Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii adâncite a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie (0, 5 credite)
Competențe transversale	CT1 Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. (1 credit) CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. (0, 5 credite) CT3 Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue (1 credit)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	- însușirea și valorificarea conceptelor de bază ale disciplinei: <i>Ev Mediu, Feudalism, domn, voievod, stat medieval, armată, biserică, adunări nobiliare, Dietă, Marea Adunare a Țării, boier, nobil, țaran liber, țaran dependent, cultură și civilizație medievală</i> . -formarea de capacități esențiale pentru înțelegerea trăsăturilor esențiale ale culturii și civilizației medievale românești, cu folosirea informațiilor oferite de izvoarele publicate, științele auxiliare ale istoriei - conturarea unei viziuni critice asupra conceptelor majore specifice disciplinei <i>Introducere în istoria medievală a României</i> , pe baza informațiilor oferite de izvoare, științele auxiliare ale istoriei, alte discipline sociale sau umaniste - familiarizarea cu elementele medievale ale culturii și civilizației medievale românești și corelarea acestora cu informațiile oferite de alte științe sociale sau umaniste.
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Începuturile Evului Mediu pe teritoriul României. Teorii despre etnogeneză, argumente, controverse (I+II+III)	6	• conversația euristică, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
• Formațiuni politice medievale (sec. IX – XIII) (I+II)	4		
• Constituirea statelor medievale românești	2		
• Țările Române în secolele XIV-XVI. Cruciadele târzii (I+II+III)	6		
• Moldova, Țara Românească și Transilvania în secolele XVII-XVIII (I+II+III)	6		
• Regimul otoman în spațiul românesc	2		
• Situația administrativă, economică și socială (sec. XIV-XVIII) (I+II)	4		
• Instituțiile medievale (I+II)	4		
• Structuri urbane	2		
• Cultură și spiritualitate (I+II+III)	6		

Bibliografie

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
Ștefan Andreescu, *Restitutio Daciae*, București, vol. I-III, București, 1980-1997.
Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1972 (1997).
Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgic. 1273-1918*, București, 2000.
Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994.
Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor medievale românești*, București, 1980.
Idem, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995.
Idem, *Adunările de Stări în Europa și în Țările Române în evul mediu*, București, 1996.
Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999.
Idem, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*, București, 2002.
Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*, Iași, 2013.
Miron Costin, *Opere*, ediție critică îngrijită de P. P. Panaitescu, București, 1958.
Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000.
Călin Felezeu, *Statutul principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.
Cristina Feneșan, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, 1997.
Valentin Al. Georgescu, *Bizanțul și instituțiile românești*, București, 1980.
Alexandru I. Gonta, *Românii și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Iași, 2010.

Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997.
Istoria Țării Românești. 1290-1690. Letopiseșul Cantacuzinesc, ediție realizată de C. Grecescu și D. Simonescu, București, 1960.
 Bogdan Murgescu, *Țările Române între Imperiul Otoman și Europa creștină*, Iași, 2012.
 Ion Neculce, *Opere. Letopiseșul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, București, 1982.
 Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997.
 P. P. Panaitescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968.
 Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
 Șerban Papacostea, *Geneza statului în Evul Mediu românesc*, Cluj-Napoca, 1998 (București, 2000).
 Idem, *Românii în secolul al XIII-lea: între cruciată și Imperiul Mongol*, București, 1993.
 Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Țările Române*, București, 1982 (2000).
 David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române*, București, 1998.
 Ioan-Aurel Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, 1991.
 Idem, *Români și maghiari în secolele IX-XIV*, Cluj-Napoca, 1996.
 Idem, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, 1997.
 Idem, *Din mâinile valahilor schismatici. Românii și puterea în regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2018.
 Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, Magyari Andras (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I-III, Cluj-Napoca, 2003-2008.
 Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*. București, 2001.
 Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
 Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983 (Chișinău, 1994).
 Maria Magdalena Székely, *Sfetnicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic*, Iași, 2002.
 Pompiliu Teodor, *Interferențe iluministe europene*, Cluj-Napoca, 1984.
 Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.
 Grigore Ureche, *Letopiseșul Țării Moldovei*, ediția P.P. Panaitescu, București, 1958.

Bibliografie minimală

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
 P.P. Panaitescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
 Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
 Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Izvoarele istoriei medievale românești. Colecții de izvoare documentare și narative (I+II)	4	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristica, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 	
Autohtoni și migratori (slavi, maghiari, uzi, pecenegi, cumani) în secolele IX-XIII (I+II+III)	6		
Marea invazie a tătarilor din 1241. Dominația tătară asupra teritoriilor românești extra-carpatică	2		
Analiza unui document medieval: Diploma cavalerilor Ioaniți, 1247	2		
Letopiseșele moldovenești (Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce). Studiu de caz (I+II+III)	6		
Regimul proprietății în spațiul românesc medieval (I+II)	4		
<i>Jus Valachicum</i> și dreptul scris în Transilvania, Țara Românească și Moldova (I+II)	4		
Ctitori și ctitorii în Moldova medievală (secolele XIV-XVI) (I+II)	4		
Răscoalele țărănești din Transilvania (I+II)	4		
Breslele medievale transilvănene	2		
Iluminism și reformism austriac în Transilvania (I+II)	4		

Bibliografie

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
 Ștefan Andreescu, *Restitutio Daciae*, București, vol. I-III, București, 1980-1997.
 Adolf Armbruster, *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1972 (1997).
 Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgic. 1273-1918*, București, 2000.
 Mathias Bernath, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, Cluj-Napoca, 1994.
 Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor medievale românești*, București, 1980.
 Idem, *Sfatul domnesc și adunarea stărilor*, București, 1995.
 Idem, *Adunările de Stări în Europa și în Țările Române în evul mediu*, București, 1996.
 Stelian Brezeanu, *Romanitatea Orientală în Evul Mediu*, București, 1999.

Idem, *Identități și solidarități medievale. Controverse istorice*, București, 2002.
Marian Coman, *Putere și teritoriu. Țara Românească medievală (secolele XIV-XVI)*, Iași, 2013.
Miron Costin, *Opere*, ediție critică îngrijită de P. P. Panaitescu, București, 1958.
Ioan Drăgan, *Nobilimea românească din Transilvania între 1440-1514*, București, 2000.
Călin Felezeu, *Statutul principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.
Cristina Feneșan, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, 1997.
Valentin Al. Georgescu, *Bizanțul și instituțiile românești*, București, 1980.
Alexandru I. Gonța, *Românii și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Iași, 2010.
Ștefan S. Gorovei, *Întemeierea Moldovei. Probleme controversate*, Iași, 1997.
Istoria Țării Românești. 1290-1690. Letopisețul Cantacuzinesc, ediție realizată de C. Grecescu și D. Simonescu, București, 1960.
Bogdan Murgescu, *Țările Române între Imperiul Otoman și Europa creștină*, Iași, 2012.
Ion Neculce, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, București, 1982.
Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile epocii moderne (1600-1800)*, Cluj-Napoca, 1997.
P. P. Panaitescu, *Introducere la istoria culturii românești*, București, 1968.
Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
Andrei Pippidi, *Tradiția politică bizantină în Țările Române*, București, 1982 (2000).
Șerban Papacostea, *Geneza statului în Evul Mediu românesc*, Cluj-Napoca, 1998 (București, 2000).
Idem, *Românii în secolul al XIII-lea: între cruciată și Imperiul Mongol*, București, 1993
Ioan-Aurel Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, 1991.
Idem, *Români și maghiari în secolele IX-XIV*, Cluj-Napoca, 1996.
Idem, *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, 1997.
Idem, *Din mâinile valahilor schismatici. Românii și puterea în regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2018.
Ioan-Aurel Pop, Thomas Nägler, Magyari Andras (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I-III, Cluj-Napoca, 2003-2008.
David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum. Din istoria formării națiunii române*, București, 1998.
Constantin Rezachevici, *Cronologia critică a domnilor din Țara Românească și Moldova, a. 1324-1881. I. Secolele XIV-XVI*. București, 2001.
Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
Victor Spinei, *Moldova în secolele XI-XIV*, București, 1983 (Chișinău, 1994).
Maria Magdalena Székely, *Sfemicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic*, Iași, 2002.
Pompiliu Teodor, *Interferențe iluministe europene*, Cluj-Napoca, 1984.
Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.
Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediție P.P. Panaitescu, București, 1958.

Bibliografie minimală

*** [Academia Română], *Istoria Românilor*, vol. III-VI, București, 2001-2003.
P.P. Panaitescu, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a doua, București, 1994.
Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu (coord.), *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988.
Ion Toderașcu, *Unitatea românească medievală*, vol. 1, București, 1986.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor culturi și civilizații medievale a României; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc istoria medievală a României; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Evaluare orală; bilete cu un număr de două subiecte.	50%

Seminar	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor culturi și civilizației medievale europene; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc istoria medievală europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Evaluare pe parcurs; Participare la discutarea temelor de seminar și prezentarea de referate.	50%
Laborator			
Proiect			
10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs			
<ul style="list-style-type: none"> • Nota 5: însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; • Nota 10: cunoașterea aprofundată a materiei 			
10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă			
<ul style="list-style-type: none"> • Nota 5: prezența la minimum 3 seminare; pregătirea și susținerea individuală a unui referat; • Nota 10: prezența la minimum 7 seminare; participarea la discuții, pregătirea și susținerea a minimum 3 referate. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
25.09.2023		

Data avizării	Semnătura directorului de departament
28.09.2023	

Data avizării în departament	Semnătura responsabilului de program
29.09.2023	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
29.09.2023	